

ویزیت‌های پس از زایمان:

نوزاد باید یکبار پیش از پایان ۲۴ ساعت اول عمر توسط پزشک معاینه کامل شود (بهتر است در ۶ ساعت اول عمر باشد) در صورتی که ترخیص نوزاد سالم پیش از پایان ۴۸ ساعت اول انجام شود نوزاد طی ۴۸ ساعت پس از ترخیص باید دوباره معاینه و بررسی شود. در نوزادان به ظاهر سالم (درخطر) مثلاً در خطر عفونت با وزن کمتر ۲۵۰۰ گرم و سن حاملگی زیر ۳۷ هفته اولین مراجعه ۲۴ ساعت بعد از ترخیص و سپس معاینه بعدی بر طبق نظر پزشک معالج انجام می شود.

نحوه شیردهی:

انگشت شست مادر بالای پستان و چها رانگشت زیر پستان و دور از هاله قرار می گیرد و نوک پستان را به لب شیرخوار نزدیک تا او دهانش را باز کند و پستان را به دهان بگیرد - لب پائین به بیرون برگشته است.

بغل گرفتن نوزاد:

سر و بدن نوزاد در یک امتداد است به طوری که سر کمی به عقب متمایل است. تماس نزدیک مادر و نوزاد (پوست با پوست) با کمترین لباس و مادر به چشمان نوزاد نگاه کند سر نوزاد روی گودی آرنج مادر و تنه و باسن او روی آرنج مادر قرار گیرد. صورت او روبروی پستان و چانه اش چسبیده به پستان باشد

غربالگری هیپوتیروئیدی:

توصیه میشود برای تمام نوزادان در روز ۳ ال ۵ روز از تولد آزمایشات غربالگری به منظور اطمینان از عدم ابتلا نوزاد به کم کاری غده تیروئید نوزاد به مراکز درمانی (خ امام - درمانگاه شماره ۲ ولی عصر) مراجعه نمایند.

حمام کردن نوزاد:

تبخیر مایع سطح بدن نوزاد سبب دفع گرمای بدن نوزاد می شود بنابراین در ۲۴ ساعت اول عمر با توجه به خطر هیپوترمی نوزاد باید استحمام به دقت انجام شود.

دمای اتاقی که نوزاد در آن شسته می شود باید بالای ۲۵ درجه سانتی گراد باشد. دمای آب را با ارنج امتحان می کنیم (۳۷-۳۸ درجه سانتی گراد) - در نوزادان سالم استحمام نوزاد حداقل ۱۲-۶ ساعت پس از تولد انجام شود. در نوزادان آغشته به مکنونیوم شدید و نوزادانی که مادران آنها مبتلا به هیپاتیت هر پس و ایدز هستند شستشوی نوزادان هرچه زودتر انجام شود.

زردی نوزادان:

شایعترین نوع زردی در نوزادان زردی فیزیولوژیک که طبیعی است و در روز دوم یا سوم تولد ظاهر شده و روز دهم بر طرف میشود. گاهی زردی به مدت ۳ هفته تا ۳ ماه طول میکشد که باید توسط پزشک معاینه و بررسی شود. زردی غیر طبیعی در زمان تولد یا روز اول دیده میشود و به تغذیه ارتباطی ندارد باید مادر شیر بدهد مگر اینکه پزشک تشخیص دهد که نوزاد دچار بیماری خاص است و تغذیه با شیر مادر را منع کند. زردی پوست شدید: نوزاد بستری می شود و در دستگاه فتوترابی قرار می گیرد. رنگ زردی را در قسمت سفیدی چشم خیلی راحت میتوان مشاهده کرد. مراقبت از نوزاد: کوتاه کردن ناخن: ناخنهای پا ۱ تا ۲ بار در ماه و ناخنهای دست ۱ تا ۲ بار در هفته نیاز به کوتاه کردن دارند. بهترین زمان برای گرفتن ناخن هنگام خواب اوست. با یک دست خود دست او را گرفته و انگشتان را صاف نگه داشته و با دست دیگر ناخنها را کوتاه می کنیم.

بهتر است از یک قیچی مخصوص که سر آن گرد است استفاده شود.

ختنه نوزاد:

زمان انجام ختنه: از حداقل ۶ ساعت پس از تولد و حداکثر تا پایان دوره نوزادی (۲۸ روز اول زندگی)

روش انجام ختنه: از نوزادی تا سن ۶ ماهگی روش حلقه پلاستیکی ارجح است. مراقبت پس از انجام ختنه: حداقل ۲ ساعت تحت نظر باشد دور محل ختنه از آلودگی ومدفوع با آب و صابون شسته شود. استفاده از پماد تتراسیکلین یا وازلین روزی ۳ بار یا بیشتر در صورت بیقراری قطره استامینوفن (۲ قطره به ازای هر کیلوگرم). پوشک نوزاد حتی المقدور باز باشد و در صورت بستن سفت بسته نشود.

علائم خطر:

تورم شدید الت و بیضه - خونریزی یا تغییر رنگ و تیره شدن نوک الت - عفونت محل بخیه (قرمزی و ترشح چرکی) افتادن حلقه در کمتر از ۳ روز یا نیفتادن حلقه تا ۱۰ روز بعد از ختنه - ادرار کردن حداکثر تا ۲۴ ساعت بعد از ختنه. در صورتی که نوزاد پسر است هنگام پوشک کردن یا بستن کهنه باید بیضه های او را بالا آورد تا لای پاهای نامند و سر الت را به سمت پائین تا در هنگام ادرار کردن نشت نکند.

مراقبت از بند ناف نوزاد:

روز دوم تا سوم تولد شروع به تیره شدن می کند و معمولاً طی دو هفته اول تولد می افتد.

از بکار بردن هرگونه ماده ضد عفونی کننده مانند الکل یا پتادین و مواد سنتی روی بند ناف خودداری گردد زیرا سبب تازه شدن بند ناف و تاخیر در افتادن می شود. بند ناف همیشه خشک و تمیز و باز نگه داشته شود و از ناف بند استفاده نشود پوشک را باید طوری بست که بند ناف داخل پوشک قرار نگیرد تا به ادرار آغشته نشود.

عنوان:

مراقبت از نوزاد

تهیه کننده:

کمیته تخصصی

همایش ارتقاء سلامت. مرداد ۹۶

شماره : AP13

کانال تلگرامی: T.me /samavat96
آدرس سایت: sma.babackanit.ir

برنامه واکسیناسیون

سن	نوع واکسن	توضیحات
بدو تولد	ب_ث_ث - فلج اطفال - هپاتیت ب	واکسن پنج گانه شامل: دیفتری کزاز و سیاه سرفه وهموفیلوس آنفلوانزا و هپاتیت ب
دو ماهگی	پنج گانه - فلج اطفال	
چهارماهگی	پنج گانه - فلج اطفال	
شش ماهگی	پنج گانه - فلج اطفال	
دوازده ماهگی	MMR	فلج اطفال : قطره خوراکی فلج اطفال
هیجده ماهگی	MMR یادآور اول سه گانه - فلج اطفال-	شامل سرخک-سرخچه MMR واکسن اوربون
شش سالگی	یادآور سه گانه- فلج اطفال	

استحمام نوزادان و تمیز کردن اطراف ناف در زودتر افتادن بند ناف موثر است. در صورت قرمزی اطراف بند ناف بوی بد و یا ترشح از بند ناف فوراً به پزشک مراجعه شود. بند ناف را از نظر خونریزی احتمالی حداقل روزی یکبار بررسی کنیم.

علائم خطر نوزادی:

در چه موردی باید فوراً به پزشک مراجعه کرد:
از روز چهارم به بعد اگر نوزاد ۶ پوشک مرطوب نداشته باشد و کمتر از سه بار دفع مدفوع در ۲۴ ساعت. دهان نوزاد خشک است - ملاح او فرو رفته است یا برجسته است. - استفراغ می کند یا اسهال ومدفوع خونی دارد - نمیتواند پستان را بگیرد یا اگر بگیرد آن را رها می کند - وزن از دست می دهد - بعد از دو هفته هنوز به وزن زمان تولدش نرسیده است - تب دارد (حرارت زیر بغل ۳۷/۵ درجه سانتی گراد) - در هر نفس کشیدن عضلات سمت تحتانی قفسه سینه فرو می رود - خیلی می خوابد و سخت بیدار می شود - بدنش شل و بیحال است - بی قرار است - مکیدنش ضعیف شده است - پوست بدن و چشمهایش زرد است - سرفه می کند.

تا زمانی که بند ناف نیفتاده باشد باید پوشک یا کهنه یا مشمع طوری بسته شود که بند ناف از آن بیرون بماند. در صورت استفاده از پوشک و مشاهده قرمزی یا جوش روی پوست نوزاد، نوع پوشک را عوض کرده یا از کهنه پارچه ای استفاده شود (احتمال زیاد حساسیت داشته است).
مادر یا پرستار بعد از هر بار عوض کردن پوشک و شستشوی او باید دستهایش را با آب و صابون بشوید.

مرکز مشاوره شیردهی در درمانگاه شماره ۱:

شماره تلفن ۳۴۱۱۲۰۷۹

منبع: بسته مراقبتی نوزاد سالم - کتاب قدم نورسیده مبارک